

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

ELJÁRÁSREND

Az EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium Fog- és Szájbetegségek Tagozat ajánlása a COVID-19 ellátásrenddel kapcsolatban

Mivel fogorvosi rendelőben a veszélyhelyzetben bevezetett jogszabály következtében csak sürgősségi beavatkozás nyújtható, így nagymértékben csökkent a rendelőket felkereső páciensek száma. A gondot nem az jelenti, hogy az alapellátásban a betegellátás csak a sürgősségi panasszal érkezők ellátására korlátozódott, de gyakorlatilag elmondható, hogy a fogorvosi szolgálatok sorra zárnak be, mivel nem tudnak hozzájutni megfelelő védőeszközökhöz és fertőtlenítőszerhez. Így a betegellátás biztonsága nemhogy sérül, de leginkább nincs betegellátás. Azokra a centrumokra, ahol még fogad(hat)nak beteget, elviselhetetlen teher hárul. Az orvos-beteg találkozások száma ezzel (a kitűzött célnak megfelelően) drasztikusan csökken, viszont akinek valóban sürgősségi ellátásra van szüksége, azoknak sokat kell utazni az ellátásért.

A helyzet megoldására a javaslatunk a következő:

- Minden megyében hatóságilag ki kell jelölni egy vagy két, állami/önkormányzati tulajdonban levő rendelőt (a megye lakosságszámának megfelelően) és ott kialakítani a betegek fogadásához, ellátásához szükséges feltételeket.
- Itt a védőfelszerelés- és fertőtlenítőszer-utánpótlásról folyamatosan gondoskodni kell.
- Annak érdekében, hogy a páciens a rendelőt keresve ne utazzon hosszan és/vagy feleslegesen, a mobilszolgáltatók segítségével rendszerüzenetben lehetne a centrumok elérhetőségéről tájékoztatást adni.
- A rendelő előtt ki kell alakítani egy részt, ahol a páciens kockázati besorolása megtörténhet, az NNK Kórházhigiénés Osztály által készített „Ellenőrző lista betegvizsgálathoz” c. dokumentum kitöltésének segítségével. Ezt a tevékenységet végző szakorvosoknak feladatuk végzése során köpenyt, sebészi maszkot és gumikesztyűt kell viselniük.
- Amennyiben a páciens kikérdezése során kiderül, hogy halasztható problémával kereste fel a rendelőt, akkor a megnyugtató után, türelmet kérve, meg kell kérni, hogy panaszával a vészhelyzet megszűnte után keresse fel ismételtén a rendelőt. Bármilyen olyan esetben, amikor kétség merül fel a beteg besorolásával kapcsolatban, a beteget meg kell vizsgálni, hogy biztosan el lehessen dönteni, sürgősségi beavatkozást igényel-e.
- A rendelőben, ha van személyzet, aki ezt a feladatot el tudja végezni, akkor őket kell megbízni a sürgősségi betegellátás végzésével, amennyiben nincs, akkor hatóságilag a megyében működési engedéllyel rendelkező, minden 65 év alatti, közfinanszírozott és magán szolgáltatót bevonva kell a beosztást elkészíteni.

- Amennyiben a kérdőív kitöltését követően a beteg a fertőzés-gyanús kategóriába kerül, a páciens tájékoztatni kell erről a tényről. Ezzel egyidejűleg rá kell adni egy sebészi maszkot, gumikesztyűt, hosszú ujjú látogatói köpenyt.
- A fogászati kezelőegységek vízhűtéssel működő eszközeinek használata a fokozott fertőzésveszély (aerosol-képződés) miatt nem javasolt, csak nagyon indokolt esetben. A kezelőben az alábbi védőfelszerelések szükségesek: sebészi maszk/FFP2/FFP3 maszk, gumikesztyű, látogató köpeny, plexi szemüveg, vízlepergető védőruházat, mütös sapka, egyszerűhasználatos műszerek.
- A fertőzés-gyanús betegtől mintát kell venni (VCM-cső használatával). A levett mintát a lehető leghamarabb el kell küldeni a legközelebbi, kijelölt laboratóriumba. A mintát többszörösen, de legalább 3 műanyag zacskóba kell csomagolni.
- Az eredmény megérkezéséig a beteget szájmazskkal kell ellátni, és egy elkülönített helyiségben kell az eredményt megvárni, vagy ha az csak másnap várható, akkor otthoni, járványügyi megfigyelés (karantén) alatt tartva kell kivárni az eredményt.
- Pozitív eredmény esetén a területileg illetékes tisztiorvost kell értesíteni, aki az általános eljárásrend szerint jár el.

Az alábbiakban szeretnénk felsorolni, melyek azok az elváltozások, panaszok, melyek kezelését a jogszabály is a sürgősségi ellátások körébe rendeli:

- a fogak friss baleseti sérüléseinek elsődleges ellátása (visszahelyezés, sínezés, gyógyszeres kötés, foghúzás),
- a fogból kiinduló gyulladások ellátása (a fog üregének megnyitása, foghúzás),
- a fogmeder-gyulladás, bölcsességfog körüli gyulladt lágyrész-szövetek konzervatív kezelése,
- a szájüregben belüli tályog megnyitása,
- a nyelést és/vagy/ a légzést akadályozó idegentest eltávolítása,
- a szájnyálkahártya és az ajak akut gyulladással megbetegedéseinek gyógyszeres ellátása,
- állkapocs-ficam visszahelyezése,
- a frissen tört állcsont nyugalomba helyezése,
- a háromosztatú ideg által kiváltott roham helyi érzéstelenítéssel történő csillapítása, valamint
- bármilyen eredetű szájüregi vagy szájüreg környéki vérzés csillapítása (tampon, fedőkötés, vérárvadást fokozó gyógyszerek helyi alkalmazása, varrat).

Az eljárásrend visszavonásig érvényes.

Készítette: EMMI Egészségügyi Szakmai Kollégium
Fog- és Szájbetegségek Tagozat

Budapest, 2020. március „ 21. „

Jóváhagyta:

Prof. Dr. Kasler Miklós
miniszter

